

Sista dödsdomen i Valle härad

Valle härads dombok 6 maj och 3 juni 1858.

Den 6 maj 1858 företogs rannsaking med Claes Förberg från Junkragården Kloster, född den 21 juni 1834, som av kronolänsmannen J P Ström häktats för det han skulle vid Kavlebron eller Kungsbron under Höjentorp bragt pigan Maria Andersdotter om livet. Vid häradsrätten förelåg protokoll över polisundersökning, som hållits av Ström den 12 april 1858. Enligt protokollet hade liket efter Maria Andersdotter funnits flytande i vattnet under Kungsbron och förts till bårhuset, där polisförhöret ägde rum. Länsmannen hade infunnit sig för att besiktiga liket och för att ”med anledning av det gängse hemska ryktet om hennes dödssätt söka få utrett förhållandet därmed”.

Till undersökningen hade kallats Claes Förberg, Marias fader och styvmoder jämte några andra personer. Härefter är i polisförhørsprotokollet antecknat följande:

”Mot Förberg hade ryktet förekommit, att han, som under den tid av förlidet år, då den avlidna tjänst åt Klosters gästgivaregård hade olovlig beblandelse med henne, som ock havande i sju månader, veckan före påsk fått brev från henne, varutinnan hon uppgav honom såsom fader till det barn, varmed hon var havande, och begärde hjälp av honom i sin nödställda belägenhet, varefter Förberg veterligen rest till henne och tagit henne med sig för att föra henne till hans föräldrar, men, komne till Kungsbron vid Höjentorp, medelst dränkning avhänt henne livet”.

Protokollet fortsätter:

”Förberg, tillspord om förhållandet och på det hjärtligaste förmanad av sin själasörjare ej mindre uti föräldrarnas bostad än ock i bårhuset vid den mördades blodiga lik, kunde väl icke bestrida sanningen av, att han förliden påskafton avhämtat henne hos hennes föräldrar men förnekade däremot med en missdådares kallblodiga fräckhet all delaktighet i och medvetande av mordet”.

Förberg berättade om händelseförloppet följande:

Han hade fått brev från Maria, som däri skylldde honom att vara fader till det barn hon väntade. Han åkte på påskaftonen till hennes hem och samspråkade med henne, varefter hon följde med honom på väg mot Klostret. Närd e kommo till Kungsbron gingo de av åkdonet och under det Maria vid bron stod och betraktade den i vattnet gående fisken sade Förberg till henne; ”Vill du sätta dig på nu så skall vi åka”, varpå Maria svarade: ”Det kan nog fan veta att jag vill göra, det skall du nog få finna när vi kommer till Klostret”. Uppbragt över detta tal hade Förberg knuffat till henne så att hon fallit ned i vattnet och så syntes hon ej mer till. Sedan hade Förberg stått kvar en stund utan att få se henne, varefter han satte sig på åkdonet och for hem till föräldragården.

Efter polisförhørsprotokollet föredrogs obduktionsprotokoll, varav framgick, att Maria, som var havande med ett gossebran, hade avlidit genom kvävning under vattnet.

Förberg uppgav nu följande inför häradsrätten:

Han tvivlade på att han var fader till barnet och uppmanade Maria vid det samtal han hade med henne vid hennes hem, att hon skulle vända sig mot andra som hon haft förbindelse med. Maria vidhöll, att Förberg var far till barnet och yttrade att om han ej erkände skulle de framdeles talas vid och hon skulle komma till Klostret och tala med hans föräldrar. Förberg föreslog då, att hon genast skulle följa med. Sedan Maria gjort sig i ordning för färden åkte de mot Klostret. När de kom till Kungsbron steg Maria av skjutsen, ställde sig vid bron och såg ut över vattnet. Förberg, som var ledsen och arg över hennes beskyllning, fattade då ett hastigt beslut att röja henne ur vägen. Han störtade henne huvudstupa i vattnet utan att hon, som var oförberedd, gjorde något motstånd. Han kom genast i ånger och avsåg att draga upp henne, gick ned i vattnet men fastnade i gytjtjan och såg sig ur stånd att rädda henne. Hon drunknade omsider. För att skaffa henne undan, förde han hennes döda kropp under bron och lade ris över henne samt fortsatte därefter färden hem utan att för någon tala om vad som hänt.

Bland personer, som sedan hördes inför häradsrätten, var Claes Förbergs fader. Denne var högeligen upprörd och bad under tårar Claes att för sin frälsnings skull lämna en sanningsenlig berättelse. Claes, som förut visat sig hård och oberörd, veknade nu, och bekände, att han sedan han mottagit Marias brev, beslutat sig för att vid lägligt tillfälle taga henne av daga. Han ändrade vidare sin

nyss avgivna berättelse i det avseendet, att han, sedan han störtat Maria i vattnet, och hon flutit upp, gick i vattnet och tryckte henne under ytan till dess hon var kvävd. (I förbigående må nämnas, att domboken sålunda visar oriktigheten i en gängse, även upptecknad berättelse, att Förberg sedan han under rannskaningstiden ihärdigt förnekat brottet, en dag självant bett att få erkänna och därvid uppgivit, att föregående natt Marias vålnad uppenbarat sig för honom och enständigt uppmanat honom att för sin egen, hennes och barnets skull erkänna sitt brott.)

Den 3 juni dömdes Förberg såsom lagligen förvunnen att ha begått mord å Maria skyldig att, sig själv till straff och andra till varning, mista livet genom halshuggning. Han avrättade på Lötén under sedvanligt tillopp av åskådare.